

Опазване на земеделските земи и реколтата от пожари през лятото

Със започването на жътвената кампания в страната зачестиха пожарите в земеделски земи, които нанасят огромни загуби за земеделските и селскостопанските производители. За недопускане на такива произшествия, служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ – обръща внимание на гражданите за Абсолютната законова забрана за изгаряне на стърнища и растителни отпадъци в земеделските земи - чл. 6, ал. 1, т. 2 от *Закона за опазване на земеделските земи*. Не палете огън на открито във ветровито време. Това е предпоставка за пренасяне на големи разстояния на запалени частици и може да доведе до бързо разпространение на пожара с обхващане на значителни площи от огъня. В дворовете палете огън само, ако предварително сте обезопасили огнището и сте подготвили подръчни уреди за пожарогасене (съдове с вода и пясък, тупалки и др.). Не палете огън в близост до стрехите на сградите и под клоните на дърветата. Никога не оставайте накладения огън без наблюдение! Не палете огън в междублоковите пространства, където са паркирани много автомобили, както и в близост до бензиностанции и газостанции, складове за леснозапалими и горими течности.

Особена бдителност по отношение на мерките за пожарна безопасност трябва да проявяват пастири, козари, пчелари, ловци, туристи, собственици на вилни и земеделски имоти. Запаленият в сухи треви и стърнища огън лесно може да обхване намиращи се в съседство трайни насаждения, стопански сгради, вилни и жилищни постройки, горския фонд. Особена е отговорността за недопускането на пожари на председателите на кооперации, собствениците и ползвателите на селскостопански земи, както и на кметовете на населените места. Не се допуска паркиране и ремонтиране на земеделска и транспортна техника ви в близост до узрели зърнени масиви. Повишена пожарна опасност крие и небрежното пушене. Хвърлянето на неизгасени фасове може да породии запалителния ефект на бомба. Не изхвърляйте фасове от автомобилите, с които преминавате покрай или през земеделски засети участъци. Не бива да се изхвърлят стъклени бутилки –дефекти по тях могат да имат ефектът на лупа, което да доведе до запалване на сухи треви и растителни остатъци. Не забравяйте, че от запалвания в земеделските земи, пасища и др., много често пожарът се разпространява изключително бързо в горите! Горските пожари

нанасят сериозни щети на околната среда. Те се разпространяват бързо на големи площи в пресечени местности и труднодостъпни за противопожарната техника места.

Сухото време, изсъхналата растителност и вятърът са фактори, които бързо усложняват пожарната обстановка. Характерно за горските пожари е това, че фронтът на пожара често променя посоката си (вследствие на вятъра и турболентните въздушни течения при пожар). Поради това за ликвидирането им се изискват значителни сили и средства. Пожарната статистика показва, че в 1 % от случаите горските пожари се причиняват от мълнии, а в останалите 99 на сто причина за огнените бедствия е била човешката небрежност. За да опазим зеленото богатство на страната от пожари, стриктно трябва да спазваме противопожарния ред в горите. Особено бдителни по отношение на мерките за пожарна безопасност трябва да сме както в гората, така и в близост до залесени площи. Горската постеля от изсъхнали листа и треви е леснозапалима дори от сравнително слаби източници на запалване с краткотрайно действие като например хвърлена кибритена клечка, което допринася за бързото разпространение на горенето. При откриване на признаци на запалвания в полето или горския фонд търсете най-бързата възможност за подаване на съобщение за пожар на тел. 112.

Пожар в природата

Знаете ли, че 35 % от територията на България са гори и страната ни е на трето място в Европа по биологично разнообразие. За една година горските масиви обработват над 10500000 тона въглероден диоксид и ни даряват със 7300000 тона кислород. Средната скорост на пожарите в природата е 22.5 км/ч и за минути може да обхване огромни площи.

Пожарите в природата са явления, които засягат горския и полски фонд, блата, мочурища, както и високите части на планините с предимно нискостеблена растителност. Те често са неконтролируеми и оказват негативно въздействие върху екосистемата. Пожарите в природата нерядко водят и до човешки жертви.

Причини за възникването им:

- Небрежно боравене с огън и изхвърляне на горящи клечки кибрит и незагасени цигари;
- Запалване на битови отпадъци или суха тревна растителност;
- Техническа неизправност на машини и моторни превозни средства, работещи на полето и в гората;
- Детска игра с огън;
- Самозапалване на вещества и материали;
- Природни явления (мълнии);
- Късо съединение и аварии на електрически далекопроводи;
- Умисъл.

Как да опазим природата от пожар:

Не изхвърляй неизгасени кибритени клечки и фасове в горима и леснозапалима среда!

Машините и моторните превозни средства, работещи на полето и в гората, трябва да са технически изправни.

Паленето на огън в гората е забранено, освен на безопасените и обозначени за това места.

Преди да запалите огън на разрешените за това места, се уверете, че разполагате с вода или други средства за загасяването му, при поява на вятър и при напускане на мястото.

Не бива да се изхвърлят бутилки. Те могат да проявят ефекта на лупа и това да доведе до запалване на суха трева, листа или растителни остатъци.

Недопустимо е паленето на огън при наличие на силен вятър – той може да разнесе горящите частици, без да имате възможност за навременна реакция.

Силният вятър увеличава притока на кислород към огнището и подпомага развитието на пожара.

Разчистването на пасища, сухи клони и отпадъци в горски участъци трябва да става чрез събирането, окосяването и извозването им на определените за това места. Забранено е унищожаването им чрез изгаряне!

За да се предотврати samozапалване, прясното сено се складира на дебел слой само след като изсъхне.

За да се предотвратят пожарите, предизвикани от късо съединение на далекопроводите, под и около тях се оформят просеки.

Абсолютно забранено е опалването на стърнищата.

Какво да правим, ако попаднем в близост до пожар в природата?

Ако забележиш признаци за пожар в природата (дим, мирис на изгоряло и пламъци), е необходимо да оцениш обстановката – да се ориентираш за мястото на възникването му, фронтът и посоката на придвижване на огъня.

При опасност от усложняване на ситуацията потърси безопасен и напусни района на пожара, в посока обратна на посоката на вятъра. Придвижвай се в близост до водоеми или водоизточници /язовири, езера, реки и потоци/.

След като избегнеш първоначалната опасност, по най-бързия начин подай съобщение за забелязания пожар на тел. 112, в близка хижа или туристически пункт, в местното лесничейство или в кметството.

Ако имаш информация за хора, в близост до огнището на запалване, или в района на пожара, подай бързо тази информация.

Ако запалването е в начална фаза, може да го потушиш с пръст, пясък и тупалки от зелени клони. Ако имаш възможност използвай вода или налична техника.

Защити дрехите и косата си от запалване /при възможност ги намокри/, както и дихателните си пътища /с мокра тъкан или други предпазни средства/.

Разкажи на пристигналите на място пожарни екипи цялата информация, с която разполагаш и следвай техните указания.